ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ഏകാദശസ്കന്ധേ ചതുർത്ഥോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ഏകാദശസ്കന്ധേ ചതുർഥോഽധ്യായഃ ॥

രാജോവാച
യാനി യാനീഹ കർമാണി യൈർയൈഃ സ്വച്ഛന്ദജൻമഭിഃ।
ചക്രേ കരോതി കർതാ വാ ഹരിസ്താനി ബ്രുവന്തു നഃ ॥ **1** ॥

ദ്രുമില ഉവാച
യോ വാ അനന്തസ്യ ഗുണാനനന്താ -
നനുക്രമിഷ്യൻ സ തു ബാലബുദ്ധിഃ।
രജാംസി ഭൂമേർഗണയേത് കഥഞ്ചിത്
കാലേന നൈവാഖിലശക്തിധാമ്നഃ ॥ **2** ॥

ഭൂതൈർയദാ പഞ്ചഭിരാത്മസൃഷ്ടൈഃ
പുരം വിരാജം വിരചയ്യ തസ്മിൻ।
സ്വാംശേന വിഷ്ടഃ പുരുഷാഭിധാന -
മവാപ നാരായണ ആദിദേവഃ ॥ **3** ॥

യത്കായ ഏഷ ഭുവനത്രയസന്നിവേശോ
യസ്യേന്ദ്രിയൈസ്തനുഭൃതാമുഭയേന്ദ്രിയാണി।
ജ്ഞാനം സ്വതഃ ശ്വസനതോ ബലമോജ ഈഹാ
സത്ത്വാദിഭിഃ സ്ഥിതിലയോദ്ഭവ ആദികർതാ ॥ **4** ॥

ആദാവഭൂച്ഛതധൃതീ രജസാസ്യ സർഗേ
വിഷ്ണുഃ സ്ഥിതൗ ക്രതുപതിർദ്വിജധർമസേതുഃ।
രുദ്രോഽപ്യയായ തമസാ പുരുഷഃ സ ആദ്യ
ഇത്യുദ്ഭവസ്ഥിതിലയാഃ സതതം പ്രജാസു ॥ **5** ॥

ധർമസ്യ ദക്ഷദുഹിതർയജനിഷ്ട മൂർത്യാം
നാരായണോ നര ഋഷിപ്രവരഃ പ്രശാന്തഃ।
നൈഷ്കർമ്യലക്ഷണമുവാച ചചാര കർമ
യോഽദ്യാപി ചാസ്ത ഋഷിവർയനിഷേവിതാംഘ്രിഃ ॥ **6** ॥

ഇന്ദ്രോ വിശങ്ക്യ മമ ധാമ ജിഘൃക്ഷതീതി
കാമം ന്യയുങ്ക്ത സഗണം സ ബദർയുപാഖ്യം।
ഗത്വാപ്സരോഗണവസന്തസുമന്ദവാതൈഃ
സ്ത്രീപ്രേക്ഷണേഷുഭിരവിധ്യദതൻമഹിജ്ഞഃ ॥ **7** ॥

വിജ്ഞായ ശക്രകൃതമക്രമമാദിദേവഃ
പ്രാഹ പ്രഹസ്യ ഗതവിസ്മയ ഏജമാനാൻ।
മാ ഭൈഷ്ട ഭോ മദന മാരുത ദേവവധ്വോ
ഗൃഹ്ണീത നോ ബലിമശൂന്യമിമം കുരുധ്വം ॥ **8** ॥

ഇത്ഥം ബ്രുവത്യഭയദേ നരദേവ ദേവാഃ
സവ്രീഡനമ്രശിരസഃ സഘൃണം തമൂചുഃ।
നൈതദ് വിഭോ ത്വയി പരേഽവികൃതേ വിചിത്രം
സ്വാരാമധീരനികരാനതപാദപദ്മേ ॥ **9** ॥

ത്വാം സേവതാം സുരകൃതാ ബഹവോഽന്തരായാഃ
സ്വൗകോ വിലംഘ്യ പരമം വ്രജതാം പദം തേ।
നാൻയസ്യ ബർഹിഷി ബലീൻ ദദതഃ സ്വഭാഗാൻ
ധത്തേ പദം ത്വമവിതാ യദി വിഘ്നമൂർധ്നി ॥ **10** ॥

ക്ഷുത്ത്യദ്ത്രികാലഗുണമാരുതജൈഹ്യശൈശ്യാ -
നസ്മാനപാരജലധീനതിതീർയ കേചിത് ।
ക്രോധസ്യ യാന്തി വിഫലസ്യ വശം പദേ ഗോ -
ർമജ്ജന്തി ദുശ്ചരതപശ്ച വൃഥോത്സൃജന്തി ॥ **11** ॥

ഇതി പ്രഗൃണതാം തേഷാം സ്ത്രിയോഽത്യദ്ഭുതദർശനാഃ ।
ദർശയാമാസ ശുശ്രൂഷാം സ്വർചിതാഃ കുർവതീർവിഭുഃ ॥ **12** ॥

തേ ദേവാനുചരാ ദൃഷ്ട്വാ സ്ത്രിയഃ ശ്രീരിവ രൂപിണീഃ ।
ഗന്ധേന മുമുഹുസ്താസാം രൂപൗദാർയഹതശ്രിയഃ ॥ **13** ॥

താനാഹ ദേവദേവേശഃ പ്രണതാൻ പ്രഹസന്നിവ ।
ആസാമേകതമാം വൃങ്ധ്വം സവർണാം സ്വർഗഭൂഷണാം ॥ **14** ॥

ഓമിത്യാദേശമാദായ നത്വാ തം സുരവന്ദിനഃ ।
ഉർവശീമപ്സരഃശ്രേഷ്ഠാം പുരസ്കൃത്യ ദിവം യയുഃ ॥ **15** ॥

ഇന്ദ്രായാനമ്യ സദസി ശൃണ്വതാം ത്രിദിവൗകസാം ।
ഊചുർനാരായണബലം ശക്രസ്തത്രാസ വിസ്മിതഃ ॥ **16** ॥

ഹംസസ്വരൂപ്യവദദച്യുത ആത്മയോഗം
ദത്തഃ കുമാര ഋഷഭോ ഭഗവാൻ പിതാ നഃ ।
വിഷ്ണുഃ ശിവായ ജഗതാം കലയാവതീർണ -
സ്തേനാഹൃതാ മധുഭിദാ ശ്രുതയോ ഹയാസ്യേ ॥ **17** ॥

ഗുപ്തോഽപ്യയേ മനുരിലൗഷധയശ്ച മാത്സ്യേ
ക്രൗഡേ ഹതോ ദിതിജ ഉദ്ധരതാംഭസഃ ക്ഷ്മാം ।
കൗർമേ ധൃതോഽദ്രിരമൃതോൻമഥനേ സ്വപൃഷ്ഠേ
ഗ്രാഹാത് പ്രപന്നമിഭരാജമമുഞ്ചദാർതം ॥ **18** ॥

സംസ്തുൻവതോഽബ്ധിപതിതാംശ്രമണാനൃഷീംശ്ച
ശക്രം ച വൃത്രവധതസ്തമസി പ്രവിഷ്ടം।
ദേവസ്ത്രിയോഽസുരഗൃഹേ പിഹിതാ അനാഥാ
ജഘ്നേഽസുരേന്ദ്രമഭയായ സതാം നൃസിംഹേ ॥ **19** ॥

ദേവാസുരേ യുധി ച ദൈത്യപതീൻ സുരാർഥേ
ഹത്വാന്തരേഷു ഭുവനാൻയദധാത് കലാഭിഃ।
ഭൂത്വാഥ വാമന ഇമാമഹരദ് ബലേഃ ക്ഷ്മാം
യാച്ഞാച്ഛലേന സമദാദദിതേഃ സുതേഭ്യഃ ॥ **20** ॥

നിഃക്ഷത്രിയാമകൃത ഗാം ച ത്രിഃസപ്തകൃത്വോ
രാമസ്തു ഹൈഹയകുലാപ്യയഭാർഗവാഗ്നിഃ।
സോഽബ്ധിം ബബന്ധ ദശവക്ത്രമഹൻ സലങ്കം
സീതാപതിർജയതി ലോകമലഘ്നകീർതിഃ ॥ **21** ॥

ഭൂമേർഭരാവതരണായ യദുഷ്വജൻമാ
ജാതഃ കരിഷ്യതി സുരൈരപി ദുഷ്കരാണി।
വാദൈർവിമോഹയതി യജ്ഞകൃതോഽതദർഹാൻ
ശൂദ്രാൻ കലൗ ക്ഷിതിഭുജോ ൻയഹനിഷ്യദന്തേ ॥ **22** ॥

ഏവംവിധാനി കർമാണി ജൻമാനി ച ജഗത്പതേഃ।
ഭൂരീണി ഭൂരിയശസോ വർണിതാനി മഹാഭുജ ॥ **23** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം
സംഹിതായാം ഏകാദശസ്കന്ധേ ചതുർത്ഥോഽധ്യായഃ ॥